
Expedient:	504/2007
Localitat:	Vinaròs
Lloc:	Puig de la Misericòrdia
Assumpte:	Entorn dels Bens d'Interès Cultural anomenats La Torreta i Puig de la Misericòrdia.
Interessats:	Ajuntament de Vinaròs Direcció General de Cultura i Patrimoni.

30 d'octubre de 2020

La Unitat d'Inspecció de Patrimoni Cultural Valencià de la Direcció Territorial de Cultura de Castelló, emès pel tècnic que subscriu, presenta el següent:

INFORME

ANTECEDENTS

El 28 de setembre de 2007 se va rebre en la Direcció Territorial de Castelló un escrit de denúncia signat per En Arturo Oliver Foix, arqueòleg conservador del Museu de Belles Arts de Castelló referit als plans d'urbanització de la muntanya de l'Ermita de Vinaròs. En aqueix indret hi ha diversos monuments i jaciments arqueològics com l'Ermita de la Misericòrdia, El Puig de la Misericòrdia, la Torreta dels Moros, la Closa i el Corral de la Closa d'Alejo, es va considerar oportú demanar informació a l'Ajuntament de Vinaròs.

El 8 d'octubre de 2007 se li va demanar a l'Ajuntament de Vinaròs la següent documentació: identificació i direcció de la promotora de la urbanització, còpia de l'Estudi Ambiental i de la Declaració d'Impacte Ambiental i l'estat de tramitació de l'expedient urbanístic.

El 27 de novembre de 2007 l'Ajuntament de Vinaròs contestava el requeriment indicant que en aqueix indret s'havien tramitat els PAIs anomenats SUR 40, 41 i 42 que estaven inclosos al PGOU aprovat l'any 2001 com Sòl Urbanitzanizable residencial i que l'aprovació d'aqueixes actuacions urbanístiques encara no s'havia produït.

L'11 de gener de 2008 el Director Territorial adreçava un escrit a l'Alcalde de Vinaròs comunicant-li que, en qualsevol cas calia tindre en compte l'obligació d'aplicar el que es disposa a l'article 11 de la Llei 5/2007, per la qual cosa l'aprovació definitiva d'aquests PAIs hauria de comptar amb l'informe vinculant de la Conselleria de Cultura.

El Pla General d'Ordenació Urbana de Vinaròs s'aprovà en octubre de 2001 malgrat que hi havia dos informes desfavorables d'aquesta Unitat d'Inspecció de data 26 de març i 27 d'abril de 2001. Cal tindre en compte que per aquelles dates ja estava en vigor la Llei 4/1998 del Patrimoni Cultural Valencià, i que aquesta aprovació contravenia l'article 11 d'aqueixa llei.

El 2 de setembre de 2003 es rebia en aquesta Direcció Territorial un document anomenat Plan Integral del Puig de la Misericòrdia de Vinaròs que també s'informà desfavorablement el 15 de setembre.

L'11 de febrer de 2008 tècnics d'aquesta Direcció Territorial proposaven l'entorn de protecció per a la Torreta dels Moros y el Puig de la Misericòrdia. El 23 de setembre de 2008 s'inicià expedient de declaració de BIC per la Torreta dels Moros i es publicava al DOGV el 21 d'octubre, incloent-hi la Delimitació de l'entorn de la Torreta dels Moros. **El Puig de la Misericòrdia que era el monument que havia permès iniciar tota la tramitació ni es menciona en aquest document.**

En maig de 2009 té entrada un escrit de Javier Torres Camós en el qual se senyalen diverses deficiències en la ubicació de La Torreta dels Moros i La Closa en relació amb l'expedient de declaració de l'entorn dels bens.

Feta la inspecció se constata la veracitat de la informació aportada pel Senyor Torres, i l'u de juny d'aqueix any es redacta un nou informe pels tècnics de patrimoni de la Direcció Territorial de Castelló, proposant un nou entorn de protecció per ambdós bens. **Mai no es va modificar la publicació al Diari Oficial.**

El 26 d'abril de 2013 se rebia en aquesta Direcció Territorial un nou exeplar del Pla Especial de Protecció de l'Ermita de la Misericòrdia de Vinaròs remès per l'Ajuntament. El 7 de juny d'aqueix any s'emeta informe favorable de l'Arquitecte Inspector i desfavorable del tècnic d'Arqueologia.

El 9 de maig de 2014 té entrada un nou escrit de l'Ajuntament de Vinaròs sobre el Pla Especial de Protecció de l'ermita de la Misericòrdia. El 15 de juliol tornavem a emetre informe desfavorable pels mateixos motius que l'any anterior.

El 3 d'octubre de 2014 la Cap del Servei de la Direcció General ens sol·licita un nou informe, que s'emeta el 14 d'octubre i en el qual es diu textualment:

- 1. El Plan Especial de la ermita y su entorno tiene como objetivo la ordenación urbanística e integral de una zona en la que se encuentra el Bien de Relevancia Local la ermita de la Misericòrdia y Sant Sebastià, según la Disposición Adicional Quinta de la Ley 4/1998, de 11 de junio, del Patrimonio Cultural Valenciano.*
- 2. En el documento se indica que el Plan General mantiene un entorno de protección de cien metros para la salvaguarda del poblado ibérico del Puig de la Misericòrdia. Al mismo tiempo, se garantiza que no se construirá a menos de 30 metros del perímetro conocido del poblado. Esta aparente contradicción se fundamenta en que el radio de 100 metros para el entorno de protección empieza a contar desde el centro del yacimiento, y no desde su perímetro.*
- 3. Por otra parte se establecen criterios constructivos que minimicen el impacto, reduciendo a una el número de plantas y proponiendo el ajardinamiento con especies autóctonas.*
- 4. Por lo que respecta a la Torre de los Mosros se aduce que las coordenadas remitidas por la Conselleria no son correctas y se garantiza que no se construirá a menos de 15 metros de la torre.*
- 5. A partir de la fotografía aérea se aprecia con toda certeza que el límite de la parcela 2370451BE8827S dista tan solo 8 metros del límite del poblado, el vial asfaltado más próximo está a 16 metros y la parcela edificada más cercana a 21 metros.*

El 3 d'octubre de 2014 Té entrada un escrit de la Cap del Servei de la Direcció General sol·licitant un nou informe.

El 14 d'octubre de 2014 emetem un nou informe en els mateixos termes que el del 3 d'octubre.

CONSIDERACIONES

La situació actual es pot resumir dient que, malgrat que es va proposar la declaració de BIC i de l'entorn del Puig de la Nau i La Torre de los Moros de Vinaròs, la publicació en el DOGV exclou el poblament ibèric de manera incomprensible. A hores d'ara en l'Inventari General del Patrimoni Cultural Valencià el poblament ibèric del Puig de la Misericòrdia apareix inscrit com a BRL amb la categoria d'Espai de Protecció Arqueològica, però dins de l'entorn del BIC Torre de los Moros.

L'expedient de declaració del BIC contenia errors de localització de diferents jaciments per l'escassa qualitat de la informació de l'inventari de jaciments, per la qual cosa, una volta comprovats els errors es va demanar la

modificació de la publicació.

Les diverses versions del Pla Especial de l'Ermita de la Misericòrdia (Curiosament l'Ajuntament de Vinaròs presenta un Pla Especial per a l'ermita i no per al BIC) insisteixen en reduir notablement l'entorn de protecció al voltant del poblat ibèric, que cal recordar era l'objectiu prioritari en la declaració del BIC. Aquest fet no pot dissociar-se del procés urbanitzador del Puig de la Misericòrdia, amb habitatges ja construïts, solars urbans i un vial que no apareix als plànols però que està executat i que, com veurem, **afecten directament al poblat**.

El Puig de la Misericòrdia és un jaciment en fase d'investigació arqueològica però les intervencions només s'han centrat en l'acròpolis i es desconeix el perímetre real de l'assentament. Segons la informació facilitada pel Servei d'Investigacions Arqueològiques i Prehistòriques de la Diputació de Castelló i les visites del tècnic que subscriu, el perímetre del poblat del Puig de la Misericòrdia estaria delimitat per les següents coordenades, sense que puguem descartar que s'estenga més enllà d'aquest límit.

Delimitació del Puig de la Misericòrdia a partir de la informació disponible:

Línia 1;0;790805.867;4489384.664
Línia 1;1;790795.280;4489378.809
Línia 1;2;790785.138;4489379.094
Línia 1;3;790777.780;4489380.962
Línia 1;4;790770.023;4489384.288
Línia 1;5;790747.498;4489392.709
Línia 1;6;790724.721;4489407.584
Línia 1;7;790716.470;4489411.911
Línia 1;8;790703.652;4489413.680
Línia 1;9;790699.189;4489425.980
Línia 1;10;790697.586;4489434.988
Línia 1;11;790700.547;4489443.721
Línia 1;12;790701.638;4489450.794
Línia 1;13;790701.929;4489455.001
Línia 1;14;790751.923;4489469.081
Línia 1;15;790772.667;4489465.466
Línia 1;16;790784.166;4489462.512
Línia 1;17;790796.758;4489454.839
Línia 1;18;790805.779;4489436.594
Línia 1;19;790813.974;4489416.162
Línia 1;20;790814.952;4489405.655
Línia 1;21;790814.151;4489397.006
Línia 1;22;790810.166;4489391.181
Línia 1;23;790805.980;4489384.668

Delimitació de l'extensió del Puig de la Misericòrdia amb la informació actual.

Reiterant-nos en el nostre informe d'u de juny de 2009 s'hauria de modificar la Declaració de BIC de la Torreta dels Moros, ubicant alguns jaciments en les parcel·les i coordenades que els pertocuen. Així, la Torreta dels Moros estaria en realitat en la parcel·la cadastral 2370436BE8827S0001QH, en les coordenades Datum ETRS89, Fus 30, Longitud 790948,05, Latitud 4489358,23. El Corral de la Closa d'Alejo estaria en les parcel·les 179 i 76 del polígon 59, en les coordenades Datum ETRS89, Fus 30, Longitud 791034,05, Latitud 4489640,07, i La Closa en la parcel·la 77 del polígon 59, coordenades Datum ETRS89, Fus 30, Longitud 791160,36, Latitud 4489318,82.

Proposem però una nova delimitació per al BIC per tal de conjugar el procés urbanitzador consolidat *de facto* de manera inicialment irregular, pel que fa a la normativa patrimonial, amb la necessària protecció dels diversos béns culturals afectats.

PROPOSTA D'ENTORN

Sentit horari. Punt de partida en coordenades ETRS89, Fus 30, Longitud 790521,85, Latitud 4489474,99 que correspon a la intersecció del camí de l'Ermita (parcel·la cadastral 12138A05809001) amb la línia que separa les parcel·les 20 i 21 del polígon 58 de Vinaròs. Des d'aqueix punt continua per la fita entre les parcel·les 203 per una banda i 20, 21, 123, 19 i 202 del polígon 58 fins arribar un altra volta al camí de l'Ermita en ETRS89, Fus 30, Longitud 790454,65, Latitud 4489809,37.

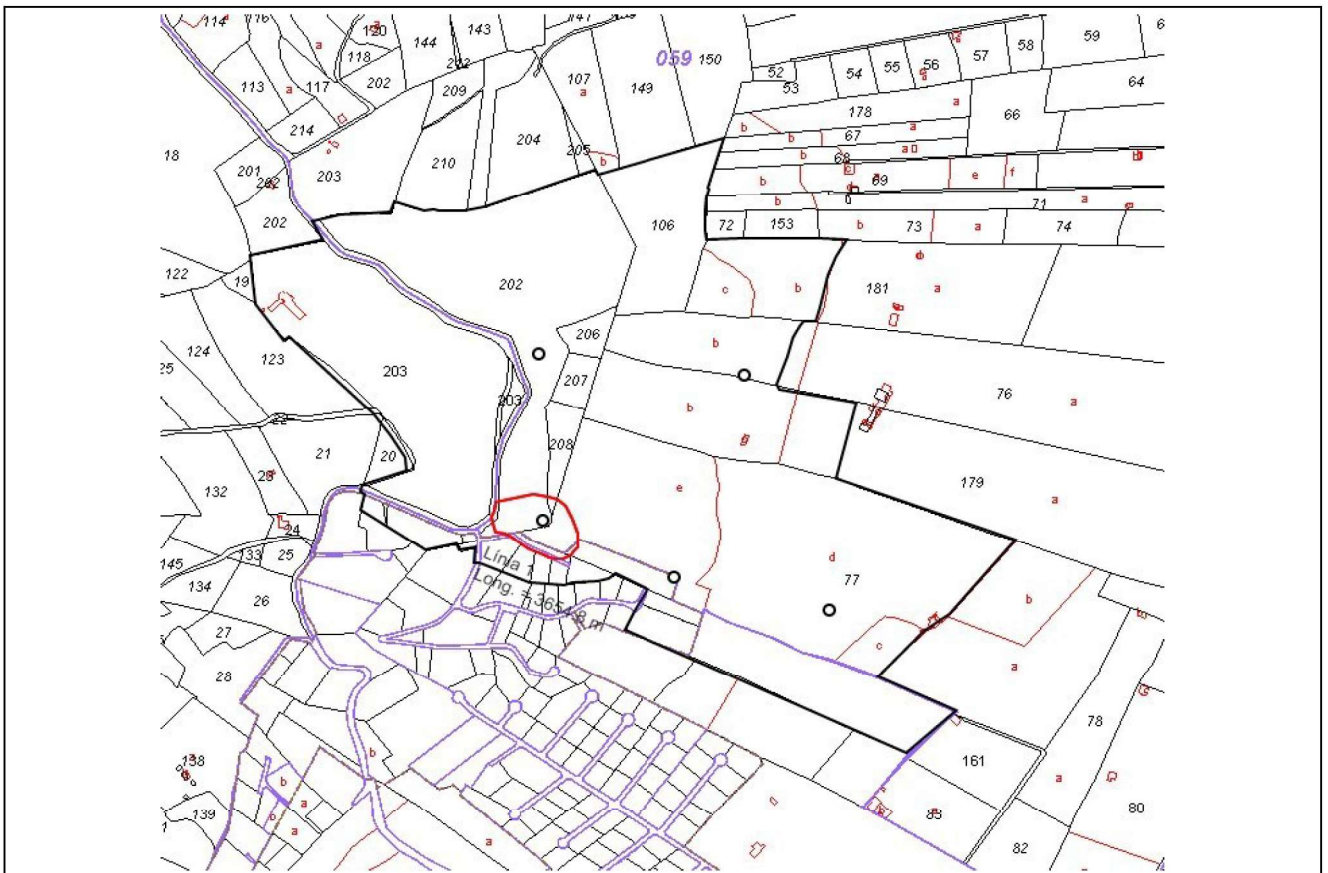
Des d'aquest punt continua uns pocs metres pel camí cap al nord-oest fins la intersecció del camí amb la fita de les parcel·les 202 i 203 del polígon 59. En aquest punt gira cap a l'est resseguint la fita de les parcel·les 202 i 106 per una banda, amb 203, 210, 204, 205, 107,149 i 150 per l'altra, fins a les coordenades 790990,14 / 4489971,72, punt on conflueixen les parcel·les 151, 178, 67 i 106 del polígon 59.

Des d'ací, gira cap al sud per la fita entre les parcel·les 106 per una banda, i 67,68, 69, 71 i 72 per l'altra, per a tornar a girar cap a l'est per la fita de la parcel·la 181b amb 72 i 153, totes elles del polígon 59, fins arribar a un camí en les coordenades 791161,34 / 4489837,35. Després segueix el camí que de manera sinuosa du orientació sud-est, travessant les parcel·les 181, 76 i 179 fins les coordenades 791402,49 / 4489427,67.

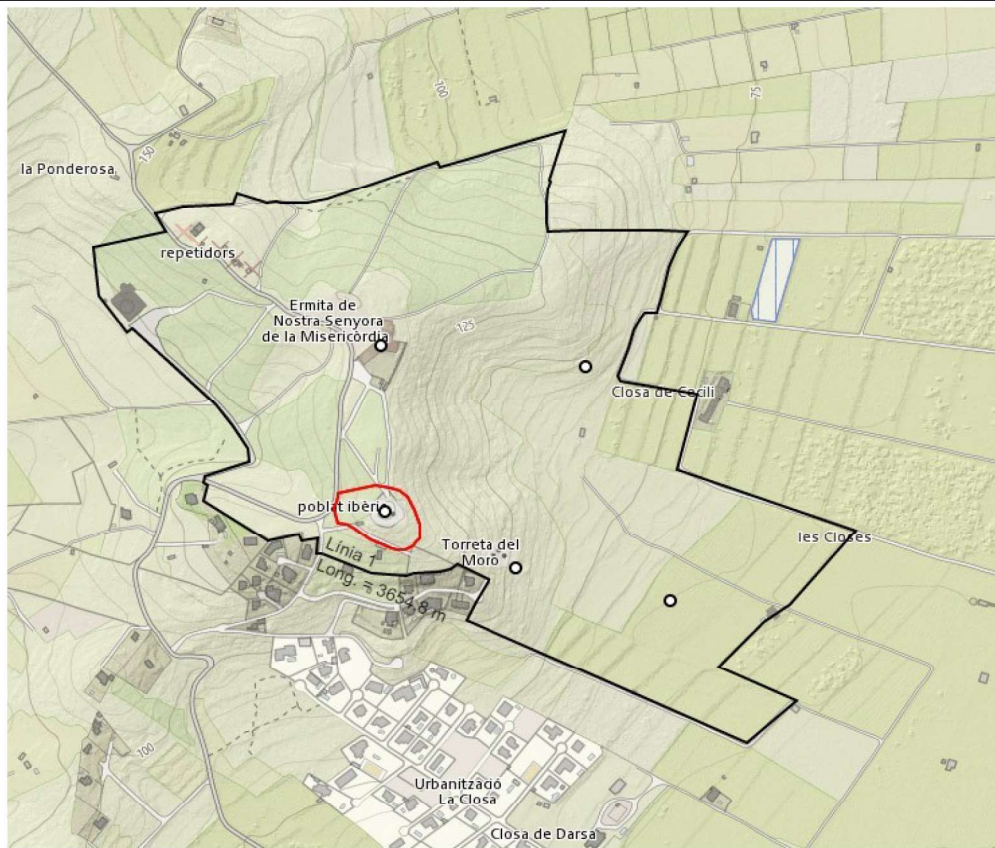
Ara la delimitació de l'entorn torna a girar una vegada més cap al sud-oest i travessa la parcel·la 77 resseguint la fita entre les subparcel·les 77 a-b i 77 c-d, fins arribar a la parcel·la 12 que vorejarà en sentit horari per la fita d'aquesta amb les parcel·les 77, 161, 13, 10 i 11 i tot seguit per la fita entre la parcel·la 35 amb la 11 i la 34 fins al carrer del Cerç que seguirà en direcció nord fins el final del carrer.

Des d'ací, l'entorn gira cap a l'oest resseguint la fita entre les parcel·les F3, 50, 49, 48, 47 i 46 amb les parcel·les E6, 38, 39, 40, B1, 41, 44 i 45 fins arribar altra vegada al carrer del Cerç en les coordenades 790683,09 / 4489370,55.

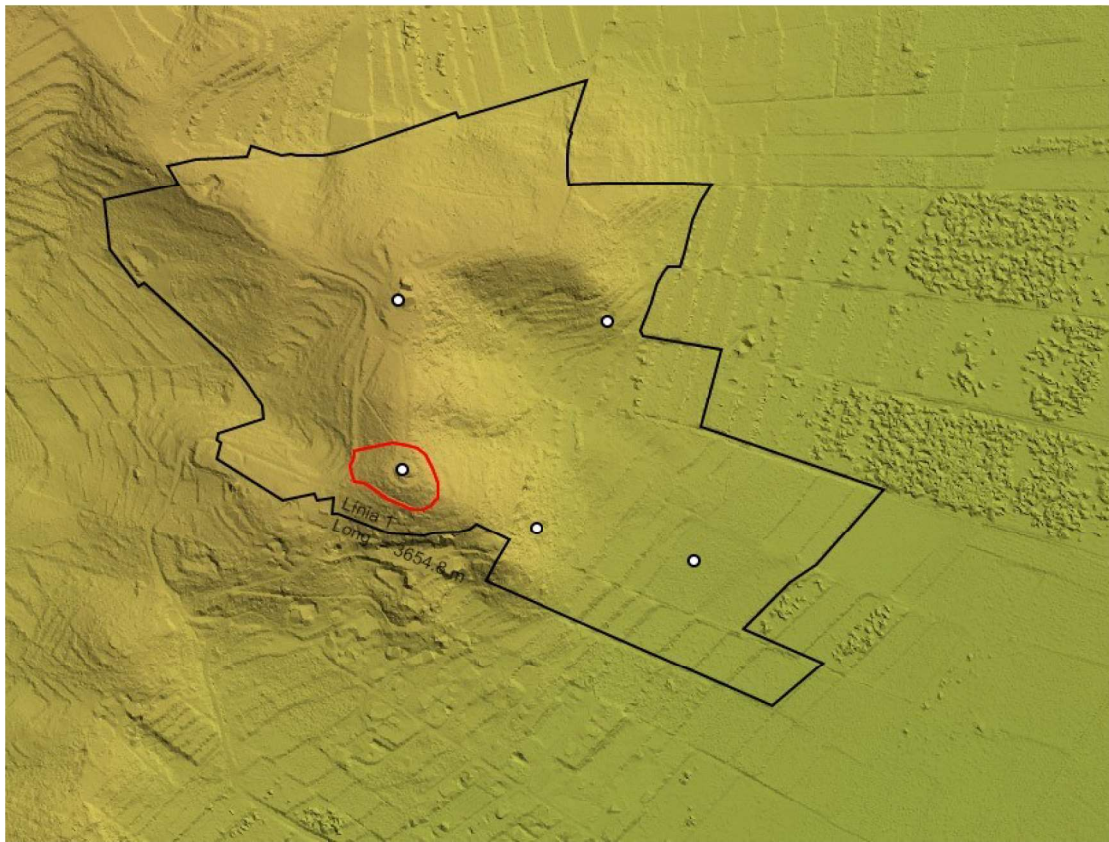
La delimitació continua cap a l'oest de manera sinuosa, resseguint la fita entre les parcel·les 2370405BE8827S, 23704E2BE8827S i 2370402BE8827S, 23704B2BE8827S, per una banda, i 2370404BE8827S, 2370403BE8827S i 2370401BE8827S per un altra, fins arribar al camí Ermita en el punt de partida.

Delimitació del Puig de la Misericòrdia i entorn del BIC Torreta dels Moros sobre base cadastral

Delimitació del Puig de la Misericòrdia i entorn del BIC Torre dels Moros sobre base topogràfica

Delimitació del Puig de la Misericòrdia i entorn del BIC Torreta dels Moros sobre base relleu.

Delimitació del Puig de la Misericòrdia i entorn del BIC Torreta dels Moros sobre ortofoto.

30/11/2020 16:39:21

e1

Vist i Plau

Cap del Servei Territorial de Cultura i Esport

e1

Arqueòleg Inspector